

VIBORG
KOMMUNE

Tillæg til § 12 Miljøgodkendelse
til svineproduktion
på Østergade 55
8830 Tjele

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 ikke teknisk resumé	5
1.4 Offentlighed	5
2 Vilkår.....	6
3 Generelle forhold.....	9
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	9
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	9
3.3 Retsbeskyttelse.....	9
3.4 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	9
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	11
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsdelen.....	11
4.2 Placering i landskabet -anlægget.....	11
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	12
5.1 Husdyrhold og staldindretning	12
5.2 Ventilation.....	13
5.3 Fodring	14
5.4 Energi- og vandforbrug.....	15
5.5 Spildevand herunder regnvand.....	16
5.6 Affald	17
5.7 Råvarer og hjælpestoffer.....	19
5.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	20
6 Gødningsproduktion og -håndtering.....	22
6.1 Gødningstyper og mængder	22

6.2	Anden organisk gødning	23
7	Forurening og gener fra husdyrbruget	24
7.1	Ammoniak og natur.....	24
7.2	Lugt	24
7.3	Fluer og skadedyr.....	25
7.4	Transport.....	26
7.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	27
7.6	Støv fra anlæg og maskiner	27
7.7	Lys.....	28
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	29
9	Husdyrbrugets ophør.....	32
10	Egenkontrol og dokumentation	33
11	Samlet konklusion	35
12	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	36
12.1	Godkendelsens gyldighed.....	36
12.2	Klagevejledning og søgsmål.....	36
12.3	Underretning om godkendelsen	37
13	Bilag.....	38
	Bilag 1. Situationsplan	38

DATABLAD

Datablad

Titel: Tillæg til § 12 Miljøgodkendelse af svinebruget Østergade 55, 8830 Tjele

Dato for godkendelse: 6. september 2017
Bedriftens navn: Østergade 55, 8830 Tjele
CVR-nr.: 16167282
CHR nummer: 99045
Ejendomsnummer: 7910217853

Ejerlav Matrikelnummer

Hulbæk By, Ørum 3r

Hulbæk By, Ørum 3c

Øby By, Viskum 1o

Ørum By, Ørum 27bp

Ørum By, Ørum 27bq

Adresse: Østergade 55, 8830 Tjele

Bedrifts ejer og ansøger: Flemming Jensen

Konsulent: SvineRådgivningen v/Heidi Wentzlau, Birk Centerpark 24,
7400 Herning. Tlf.nr.: 70151200, Mobil: 30704057,
hbw@sraad.dk

Godkendelsen er udarbejdet af:

Finn Larsen

Viborg Kommune
Teknik og Miljøforvaltningen
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Flemming Jensen, Østergade 96, 8830 fik den 26. september 2011 en § 12 miljøgodkendelse for udvidelse af sobesætningen på Østergade 55, 8830 Tjele. Viborg Kommune gav godkendelse til at udvide besætningen fra 420 årssøer, 11.100 smågrise og 270 polte til 850 årssøer og 470 polte svarende til en udvidelse fra 157,24 DE til 209,75 DE med daværende normtal.

I forbindelse med udvidelsen blev etableret en ny drægtighedsstald. De eksisterende klimastalde blev ændret til farestalde og poltestald og en eksisterende drægtighedsstald blev ændret til farestald.

I 2015 fik Flemming Jensen tilladelse til et skift i dyretype på Østergade 55. Produktionen blev ændret til et rent sohold på ejendommen (900 årssøer).

Flemming Jensen har nu søgt om at udvide besætningen fra 900 søer til 1000 søer med 500 polte.

Ejendommens eksisterende løbe- og drægtighedsstalde skal anvendes uændret, og der etableres 60 nye farestier i direkte forbindelse med den eksisterende farestald.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune den 30. marts 2017 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 96613.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse af svineproduktionen på Østergade 55, 8830 Tjele i henhold til de gældende regler. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 stk. 3 i Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven), jf. Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love, Lov nr. 204 af 28. februar 2017 og i henhold til Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Tillægget til miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår:

Den maksimale husdyrproduktion må udgøre

- 1000 årssøer
- 500 polte 31-110 kg

Tillægget til miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse, Kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen vedrørende dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er, at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes

- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., samt de nedenstående supplerende vilkår.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion og arealer

Svineproduktionen på Østergade 55 udvides fra en produktion på 900 søer til 1000 søer med 500 polte. En udvidelse fra 204 DE til 240 DE.

Placering

Østergade 55 er placeret i landzone ca. 1,1 km øst for Ørum. Øst for anlægget i en afstand på ca. 500 m ligger landsbyen Mollerup. Der opføres ny tilbygning mod nord til den eksisterende farestald.

Lugt

Lugtgeneregninger viser, at alle lugtgenestande til enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil stige fra ca. 450 til ca. 490 årligt.

Ammoniakbelastning og beskyttet natur

Ammoniakemissionen fra anlægget er på 2.875 kg N om året efter udvidelsen. Det nærmeste kategori natur er et overdrev ca. 1.780 m syd for ejendommen. Overdrevet ligger i habitatområde nr. 30. Der er 5 småsøer med tilhørende mose inden for 100 m fra ejendommen.

Alle krav til deposition med ammoniak er overholdt. Som virkemiddel er anvendt gyllekøling.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Staldsystemet lever op til BAT ved anvendelse af delvis spaltegulv og gyllekøling, hvilket reducerer ammoniakfordampningen.

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer Kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen har været i nabohøring i 3 uger fra den 27. april 2016. Nabohøringen gav ingen bemærkninger.

2 VILKÅR

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen. Nye vilkår er skrevet med almindelig skrift. Vilkår, som videreføres fra tidligere meddelt miljøgodkendelse, er skrevet med fed skrift.

Generelle vilkår.

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens og tillæggets vilkår.
2. Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Østergade 55, 8830 Tjele under CVR nr.16167282.
3. **Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:**
 - **Ejerskifte af virksomhed**
 - **Hel eller delvis udskiftning af driftsherre**
 - **Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år**
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen og tillægget på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Husdyrhold og staldindretning.

5. Produktionens omfang:

Husdyrproduktionen pr. år må på ikke overskride:

- 1.000 årssøer
- 500 polte fra 31-110 kg

Ovenstående dyrehold svarer til i alt 240 dyreenheder (DE) beregnet iht. Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.

Gyllekøling:

6. Staldanlæggets gyllekanaler i drægtighedsstald er forsynet med gyllekølingsanlæg, i alt 778 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 21,5 pct., skal der i gennemsnit over året køles med 21 W/m². Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 16,3 kW. Da der er installeret en varmepumpe med en køleeffekt på 25,5 kW skal den årlige driftstid være mindst 5.518 timer (ca. 15 timer/dag i gennemsnit).
7. Anlægget for gyllekøling skal være forsynet med en timetæller på varmepumpen.
8. Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.

9. Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
10. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning

Ventilation

11. **Ventilationen skal renholdes efter behov – mindst én gang om året - og have serviceeftersyn jf. ventilationssystemets manual.**
12. **Driftsstop skal udbedres, så systemet hurtigst muligt kan være i drift igen.**

Energi- og vandforbrug.

13. **Det årlige vandforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af vandforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.**
14. **Det årlige energiforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af energiforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.**

Affald.

15. **Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald for eksempel i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.**

Driftsforstyrrelser eller uheld.

16. **Der skal foreligge en opdateret beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen skal fortælle, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for alle, der færdes på bedriften.**

Gødningstyper og mængder

17. **Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.**
18. **Påfyldningspladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet og derudover efter enhver aktivitet.**

Lugt.

19. **Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.**

Skadedyr.

20. **Der skal på ejendommen foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse, som lever op til retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.**

Transport.

21. **Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette**

straks opsamles.

22. **Transport af foder og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal fortrinsvist finde sted i tidsrummet kl. 6 - 18. Transport af dyr til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 8 – 18.**

Støj.

23. **Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlæg og dertil knyttede aktiviteter, vil Viborg Kommune for ansøgers regning indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder overholdes.**

Støv.

24. **Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.**
25. **Fodersiloer skal indrettes således støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.**

BAT

26. **Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.**
27. **Ved tilsyn skal der på tilsynsmyndighedens forlangende redegøres for, hvilke renere teknologier, der er indført på ejendommen, samt i hvilket omfang der er sket substitution til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.**

Ophør.

28. **I tilfælde af produktionsophør skal stalde og anlæg for opbevaring af husdyrgødning, foder og kemikalier tømmes og rengøres.**

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget Østergade 55, 8830 Tjele. Ejendommen har CVR nr. 16167282.

Flemming Jensen ønsker at udvide besætningen til 1000 årssøer og 500 polte (31 -110 kg) svarende til ca. 240 DE.

Udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger samt i en mindre tilbygning.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til kommunen.

3.3 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

3.4 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 39 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

3.5 GYLDIGHED

Tillægget til miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt, jfr. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, § 47.

GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes/videreføres følgende generelle vilkår:

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens og tillæggets vilkår.
2. Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Østergade 55, 8830 Tjele under CVR nr.16167282.
3. **Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:**

- **Ejerskifte af virksomhed**
- **Hel eller delvis udskiftning af driftsherre**
- **Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år**

4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen og tillægget på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der opføres en ny farestald på ca. 600 m².

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor diverse fredninger og kirke-, klit-, skov, sø- å beskyttelseslinjer, og der er mere ned 50 m til nabobeboelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle afstandskrav i henhold til §§ 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug vurderes overholdt.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger udenfor diverse beskyttelseslinjer, fredninger og særlige beskyttelsesområder udpeget i Kommuneplan for Viborg Kommune. Husdyrbruget ligger i område udpeget som velegnet til større husdyrbrug og i Værdifuldt landbrugsområde.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke vilkår i forbindelse med bygge- og beskyttelseslinjer.

4.2 PLACERING I LANDSKABET -ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det udvidede produktionsanlæg på ejendommen Østergade 55 er beliggende sammen med det eksisterende staldanlæg ca. 1.1 km øst for Ørum, som er den nærmeste by i området.

Der er tale om et fladt landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse samt byen Ørum. Nogle ejendomme og markskel er markeret med levende hegn og spredt skovbevoksning. Ejendommen er omkranset af landbrugsjord.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommunen vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området. Staldanlægget vil efter udvidelsen fortsat fremstå som et samlet anlæg.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår til sikring af landskabelige forhold.

5 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

5.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Flemming Jensen har søgt om at udvide besætningen fra 900 søer til 1000 søer med 500 polte.

Dyreholdet i før- og eftersituationen og staldsystemer fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1. Dyrehold.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSo01	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Nudrift	270	42,84
		Ansøgt	370	58,56
SvSI02	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	500	13,58
SvSo07	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Nudrift	630	99,97
		Ansøgt	630	99,72
SvSo09	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	Nudrift	900	61,21
		Ansøgt	1000	67,83

BAT:

På ejendommen er følgende staldteknologier valgt:

Anlæggets nye stipladser i tilbygning til farestald etableres med delvist fast bund.

Der er etableret gyllekøling i nyere drægtighedsstald. Køling af gyllen i kanalbunden giver en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø. Den opsamlede varme fra kølingen anvendes i den øvrige produktion. Der er regnet med en ammoniak effekt på 21,5 %.

Søerne og poltene fodres med forskellige blandinger. Disse blandinger er næringsstoftilpasset dyrenes aktuelle tilstand. Dette minimerer næringsstofindholdet i gødningen.

Der overbruses i polte- og drægtighedsstalde. Af dyrevelfærdsmæssige grunde, overbruses der ikke på dyr opstaldet i bokse. I farestalden vil overbrusningen have negativ indflydelse på pattegrisenes temperaturregulering og lokalklima.

Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.

Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR- registret.

Det samlede ammoniaktab for hele anlægget opnåelig ved anvendelse af BAT er i IT-ansøgningssystemet beregnet til 2.923 kg NH₃-N/år. Det faktiske ammoniaktab er beregnet til 2.875 kg NH₃-N/år, og det vejledende krav er således overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Variationer i dyreholdets størrelse og sammensætning vil forekomme indenfor året og mellem år.

En produktion af ovennævnte størrelse kan ved sygdomme, produktionsomlægninger som følge af ændrede kontraktvilkår eller lignende være afhængig af muligheden for tilpasninger.

Med baggrund i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 12 stk. 3 vurderes det, at dyreholdet kan ændres under forudsætning af, at ændringen ikke giver anledning til øget forurening (f.eks. mere lugt, fosfor m.m.), samt at antal dyreenheder forbliver det samme. Ændringen skal forinden meddeles til Viborg Kommune. Udnyttelsen af produktionstilladelsen forudsætter, at der til stadighed er det nødvendige harmoniareal til stede.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

5. Produktionens omfang:

Husdyrproduktionen pr. år må på ikke overskride:

- 1.000 årssøer
- 500 polte fra 31-110 kg

Ovenstående dyrehold svarer til i alt 240 dyreenheder (DE) beregnet iht. Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.

Gyllekøling:

6. Staldanlæggets gyllekanaler i drægtighedsstald er forsynet med gyllekølingsanlæg, i alt 778 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 21,5 pct., skal der i gennemsnit over året køles med 21 W/m². Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 16,3 kW. Da der er installeret en varmepumpe med en køleeffekt på 25,5 kW skal den årlige driftstid være mindst 5.518 timer (ca. 15 timer/dag i gennemsnit).
7. Anlægget for gyllekøling skal være forsynet med en timetæller på varmepumpen.
8. Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
9. Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
10. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning.

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene er etableret med diffus undertryksventilation.

Den maksimale ydelse er ca. 10.000 m³/time i hvert enkelt afkast. Standardhastigheden i hvert afkast er for alle dyregrupper 3-12 m/s.

I den nye stald dimensioneres ventilationsanlægget som i de eksisterende stalde.

Ventilationsanlæggene reguleres vha. frekvensstyring samt temperatur- og fugtfølere. Frekvensstyring betyder, at der kun bruges lige netop den nødvendige mængde energi til at drive ventilationssystemet. Dette anses også for at være BAT for ventilation.

Fra staldventilationen er der afkast på ca. 1 m over tagflade. Der er ikke hætte på ventilationsskorstene, hvorved luften kastes mere lige op, og der opnås dermed en bedre luftopblanding.

Ventilatorerne er placeret nederst i hver enkelt ventilationsskakt, hvilket betyder, at der ikke er støjbelastning herfra i naboskel.

Ventilation og ventilatorskakter rengøres løbende hver gang en stald tømtes og rengøres.

Der er etableret nødopluk i al ventilation samt alarmer med sirene og alarm til flere forskellige mobiltelefoner ved ventilationssvigt.

Det meste af året (70 % af tiden) kører ventilationsanlægget på under 50 % af max. kapacitet.

På varme dage i sommerperioden kan anlægget i perioder komme op og køre max. kapacitet.

Det samlede ventilationsanlæg efterses en gang årligt. Rengøring af ventilationskanalerne foretages ved holdskift, når staldene alligevel rengøres.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for ventilation på ejendommen:

- 11. Ventilationen skal renholdes efter behov – mindst én gang om året og have serviceeftersyn jf. ventilationssystemets manual.**
- 12. Driftsstop skal udbedres, så systemet hurtigst muligt kan være i drift igen.**

5.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning. BAT-beregning for fosfor er vist i tabel 2.

Tabel 2. BAT beregning for P.

Antal DE	Emissions-niveau	Kg fosfor
1000 søer	5,39 kg P pr dyr	5.390
500 polte	22,3 kg P pr DE	303
I alt		5.693

Fosfor ab lager er beregnet til 5.576 kg P, hvorved BAT niveauet opfyldes på ejendommen.

På ejendommen er der valgt følgende foderteknologier:

Fosfor er et livsnødvendigt næringsstof for svin. For at minimere fosforudskillelsen fra svin kan der tilsættes enzymet fytase, således at fytat bundet fosfor bliver tilgængelig for svinene og hermed reduceres udledningen af fosfor via husdyrgødning til miljøet.

Der blandes foder, som tilgodeser både miljøbelastningen og hensynet til dyrenes fysiologiske behov

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den nuværende opbevaring, anvendelse og håndtering af foderet ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne. Der anvendes ikke foderkorrektion for at opfylde BAT-krav. På den baggrund stilles der ikke ingen vilkår omkring fodring.

5.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi.

Der anvendes elektricitet til foderanlæg, ventilation, varmelamper, drift af gyllekølingsanlæg, drift af vandingsanlæg, belysning samt beboelse. Bedriftens årlige elforbrug til gårdens drift forventes at stige fra ca. 212.500 kWh til ca. 240.000 kWh efter udvidelsen (normtal). Det forventes, at gyllekøling kan opvarme staldene samt den beboelsesejendom, der er på matriklen.

For at reducere energiforbruget anvendes lavenergibelysning de steder i staldene, hvor det er muligt. Udendørs opsættes der sensorer, så belysningen er behovsstyret. Staldbelysningen rengøres efter hvert hold, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Ventilation rengøres også i forbindelse med holdskift og serviceres efter aftale med leverandøren, således at der ikke bruges unødigt meget strøm. I varmelamperne i farestalden sættes kun 100 Watt pærer, og de bruges kun til de første par dage, hvorefter der udelukkende opvarmes med varme fra gulvvarmeplader.

Vand

Stalden forsynes med vand fra Ørum Vandværk. Bedriftens årlige vandforbrug, beregnet ud fra nøgletal, forventes at stige fra ca. 4.816 m³ til 5.510 m³ (normtal efter udvidelsen, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 15 %).

Ved rengøring sættes staldene i blød vha. overbrusningsanlæggets iblødsætningsventiler, og derefter foregår rengøringen med højtryksrensere. Denne rengøringsmetode sikrer et lavere vandforbrug. Under det daglige arbejde i stalden laves visuel kontrol for at se, om der er utætheder eller andet spild af vand. Alle lækager reparerer så vidt muligt med det samme. Drikkevandkopper med niveaufølere sikrer ligeledes et meget lavt drikkevandsspild.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion og lever op til BAT. En hyppig registrering af energi- og vandforbruget er et vigtigt incitament med henblik på en minimering af det samlede forbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 13. Det årlige vandforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af vandforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.**
- 14. Det årlige energiforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af energiforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.**

5.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde samt en mindre mængde drikkevandsspild, i alt ca. 617 m³ ved den nuværende produktion og forventes at udgøre 330 m³ efter udviklingen. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Vand fra rengøring af maskiner (dog ikke sprøjteudstyr) på vaskepladsen løber til fortanken. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer og tagvand løber til afløb markeret på tegning og videre til faskine.

Sanitært spildevand ledes til septiktank og derfra til sivedræn, se figur 1. Septiktanken tømmes under den kommunale ordning.

Figur 1. Spildevand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder rengørings- og drikkevandsspild i ansøgt drift.

5.6 AFFALD

MLJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der foreligger følgende oplysninger om affaldstyper og mængder samt opbevaring og bortskaffelse af fast affald.

Kemikalierester samt dertilhørende emballage opbevares i et aflåst og frostsikret rum i maskinhuset.

Rester og emballage afleveres på Modtagepladsen for farligt affald.

Der findes ingen spildolie og oliefiltre eller pesticidaffald på ejendommen.

Brændbart affald vil blive opsamlet i en container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Døde dyr afhentes af DAKA en gang ugentligt. Døde smågrise opbevares på køl placeret ved farestald. Døde søer og polte lægges under kadaverkappe. Placering fremgår af bilag 1, pkt. A.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og rester samt kanyler afleveres til apotek eller dyrlægen tager med retur efter endt medicinering. Tom og rengjort medicinemballage bortskaffes med dagrenovation.

I tabel 3 er vist en oversigt over affaldshåndteringen.

Tabel 3. Affaldshåndtering.

	Opbevaring	Bortskaffelse
Døde dyr	Døde smågrise opbevares på køl Døde søer opbevares under kadaverkappe	DAKA
Plast, papir, nylonsække o. a. brændbart.	Container, foderlade	Kommunal genbrugsplads
Tom dyrlægeaffald	Forrum i stalden	Kommunal genbrugsplads
Emballage sprøjtemidler	Aflåst rum i maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Sprøjtemiddelrester	Aflåst rum i maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Oliefiltre	Anden ejendom	Kommunal genbrugsplads
Spildolierester	Anden ejendom	Kommunal genbrugsplads
Akkumulatorer/batterier	Anden ejendom	Kommunal genbrugsplads
Lysstofrør/glas	Tønde maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Spraydåser	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Jern	Maskinhus	Skrothandler
Kemikalier	Aflåst rum i maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Husholdningsaffald	I affaldsbeholder ved stuehus	Offentlig renovation

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Viborg Kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsopbevaring og bortskaffelse fra Østergade 55, og at de generelle regler er tilstrækkelige til at regulere affaldshåndteringen på ejendommen.

Døde dyr skal håndteres i overensstemmelse med kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. I forbindelse med tilsyn på ejendomme skal dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald kunne fremvises, hvilket er baggrunden for det fastsatte vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 15. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald for eksempel i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.**

5.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der foreligger følgende oplysninger om opbevaringstanke, se tabel 4.4.

Tabel 4. Opbevaringstanke til råstoffer og hjælpestoffer

	Størrelse	Overdækning	Fjernes/bevares
12. Gyllebeholder, (eksisterende)	800 m ³	-	bevares
Gyllebeholder placeret i marken (eksisterende)	2.000 m ³	-	bevares
Gyllebeholder (ny)	3.000 m ³	-	bevares
Gyllebeholder, Østergade 96	1.000 m ³	-	bevares
Fortank	20 m ³	+	bevares
olietank, 1987	1.200 L		bevares
Olietank, 2010	1.200 L		bevares
Kornsilo	3.000 tdr		bevares
Kornsilo	3.000 tdr		bevares
Fedttank placeret i foderlade	15 t		bevares
Mælkepulver, foderlade	Sække		bevares
1 stk. udendørs siloer til mineraler	20 tons		bevares
2 stk. udendørs kornsiloer	3000 tønder		bevares

Medicin og rengøringsmidler opbevares i aflåst rum i servicebygningen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt.

5.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Redegørelse for mulige uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften. Beredskabsplanen og den tilhørende oversigtstegning beskriver, hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer.

Ventilationsanlægget har nødopluk, som ved ventilationssvigt lukker alle spjæld op. Der er koblet sirene samt alarmopkald til mobiltelefon, som reagerer ved ventilationssvigt.

Ved strømsvigt er der nødstrømsanlæg. Nødstrømsgeneratoren kan klare staldanlæggets minimumsbehov i ca. et døgn. Ved foderstop alarmeres flere mobiltelefoner, så driftsstop hurtigt kan udbedres.

Foderblandinger laves i samarbejde med foderkonsulent. For at undgå forkerte blandinger laves der analyser af alt foder, og det automatiske blandesystem sikrer bl.a., at der ikke kan fodres udelukkende med mineralblanding.

Gylleopbevaringen foregår i betongyllebeholdere uden spjæld og pumpe etableret efter gældende forskrifter, hvilket betyder, at de er modstandsdygtige overfor mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og beholdernes bund og vægge er tætte.

Fyldning af gyllebeholderne sker ved, at staldenes træk og slip system anvendes, og gyllen udsluses fra staldene til fortank, hvorefter der pumpes videre til gyllebeholderne. Udslusning og pumpning sker manuelt, og der er ikke risiko for gylleudslip i denne arbejdsangang.

For at sikre at gyllebeholderne ikke er læk kontrolleres omfangsdræn og beholderne inspiceres visuelt.

Der foretages det lovpligtige 10 års beholderkontrol.

Tømning af gyllebeholderen foregår ved, at tanken først omrøres og derefter suges gyllen op af gyllevognen.

Der er ikke fast gyllepumpe på gyllebeholderen, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle.

Beredskabsplanen indeholder:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, som skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs – og drænsystemer og vandløb mv.
- En opgørelse over materiel som er tilgængeligt på bedriften, eller som kan anskaffes med kort varsel, som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø

Beredskabsplanen vil ligge på en fast plads med nem adgang hertil for bl.a. medarbejdere, som vil blive vejledt i beredskabsplanen.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udover at være BAT, så er det Viborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske uheld som f.eks. gylleudslip, brand, hærverk o.l.

VILKÅR

Følgende vilkår videreføres

- 16. Der skal foreligge en opdateret beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen skal fortælle, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for alle, der færdes på bedriften.**

6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nedenstående tabel er beregnet gylleproduktionen i m³ og tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Tabel 5. Gylleproduktion i m³.

	antal	pr. årssø	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	1000		227,3		4.640	20,4
farestald	1000				1.680	
smågrise		0	0,0	1,002	0	
slagtesvin	500		13,6	1,058	270	19,9
i alt			240,9		6.590	27,4
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.					4.942	

Opbevaringskapaciteten er som følger:

Tabel 6. Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling
Gyllebeholder	800	12
Gyllebeholder	2000	29
Gyllebeholder Hulbækvej 33	4000	59
		0
		0
		0
		0
Total opbevaringskapacitet	6800	100
Opbevaringskapacitet i mdr.	12,38	

Kravet til opbevaringskapacitet er overholdt.

Der er velfungerende flydelag på beholderne. Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning jf. de beskrevne regler i vejledning ” Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning” med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol af at flydelaget opfylder kravene. De eksisterende gyllebeholdere er etableret med naturligt flydelag, hvilket er BAT mht. dække af gyllebeholdere jf. EU-BREF referencedokument til BAT.

Der etableres ikke fast overdækning på den nye gylletank. Beholderen er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Det sikres endvidere, at der senest 14 dage efter omrøring/udbringning er genetableret flydelag.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at opbevaringskapaciteten for gylle på ejendommen er tilstrækkelig, og at udbringning af gylle opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Viborg Kommune vurderer, at opbevaring af gylle fra/på ejendommen lever op til et niveau, som kan betragtes som BAT.

VILKÅR

Følgende vilkår videreføres:

- 17. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.**
- 18. Påfyldningspladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet og derudover efter enhver aktivitet.**

6.2 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der tilføres ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelrugtsaft, e.l. på bedriften.

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, viser at den samlede fordampning af ammoniak er 2.875 kg N/år. Projektet medfører en stigning i ammoniakfordampningen på 311 kg N/år.

Beregninger i IT-ansøgningssystemet viser, at det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt.

Der er ingen kategori 1 naturområder inden for 1.000 m fra anlægget på Østergade 55. Det nærmeste kategori 1 område er et overdrev ca. 1.780 m syd for ejendommen. Overdrevet ligger i habitatområde nr. 30.

Nærmeste kategori 2 natur ligger ved Ørum i en afstand på ca. 1.900 m fra anlægget. Der er tale om et overdrev.

Inden for 1.000 m fra anlægget ligger 5 småsøer, der er § 3 beskyttede naturområder. I tilknytning til flere af dem er mosearealer. Ca. 370 m syd for anlægget løber Morild Bæk.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Af IT-ansøgningssystemets beregninger fremgår, at alle afskæringskriterier i forhold til natur er overholdt. Højeste totaldeposition på Kategori 1 og 2 natur er 0,1 kg N/ha/år. Højeste merdeposition på § 3 natur er 0,1 kg N/ha/år. Der stilles derfor ikke særlige vilkår udover tidligere nævnte.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Forhold, som kan have betydning for lugtemissionen, kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden samt opbevaring.

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold.

Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler. I tabel 7 er vist de beregnede geneafstande.

Tabel 7. Geneafstande.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Østergade 62	0	FMK	88,93	76,21	88,93	76,21	89,81	Nej	Ja
+ Østergade 57	0	FMK	93,28	76,21	93,28	76,21	132,12	Nej	Ja
+ Østergade 60	0	FMK	120,62	109,00	120,62	109,00	221,68	Ja	Ja
+ Østergade 85	0	FMK	214,41	193,75	214,41	193,75	593,82	Ja	Ja
+ Ørum By, Ørum	0	FMK	381,42	344,67	381,42	344,67	1.257,16	Ja	Ja

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er fra stalden, mens udbringning og opbevaring af husdyrgødning kun i perioder kan give anledning til lugtgener, selvom reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

Lovens minimumskrav til afstande fra Østergade 55 til nærmeste beboelser indenfor de tre områder er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Gyllebeholderne skal have fast overdækning. Der forventes derfor en minimal lugtafgivelse hen over året og det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderen ikke vil være til gene for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne. Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.**

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens skadedyrsbekæmpelse af rotter og mosegrise sker i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer. Der laves aftale med professionelt bekæmpelsesfirma om løbende bekæmpelse af rotter, ligesom der ved synligt skadedyrsangreb straks tages kontakt til dette firma om en ekstra indsats.

En gang årligt tømmes og rengøres kornopbevaringen for at undgå skadedyr.

Foderet opbevares i foderladen, hvor der holdes rent både indenfor og omkring bygningen for ikke at tiltrække skadedyr. Porten holdes så vidt muligt lukket. Arealerne omkring ejendommen holdes rene og ryddelige. Døde dyr opbevares dels på køl og dels under kadaverkappe.

Fluer bekæmpes ved at anvende rovfluer samt ved at undgå, at der kommer flydelag på gyllekanalerne ved hyppig udslusning af gylle.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, fluer mv.), som skal afhjælpes og bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, AU Institut for Agroøkologi, opdateres 1 gang årligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 20. Der skal på ejendommen foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse, som lever op til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, AU Institut for Agroøkologi.**

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående tabel 8 viser skønnede transporter før og efter udvidelsen.

Tabel 8. Transporter.

Antal	Kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år	
		Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise (fra)	Traktor	52	52
Slagtedyr	Lastbil	52	52
Døde dyr	Lastbil	52	52
Foder	Lastbil	60	60
Fyringsolie	Lastbil	3	3
Diverse fragtmænd/renovation	Lastbil	52	52
Gylle	Traktor	180	220
Transporter i alt		451	491

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Forhold omkring trafiksikkerhed og færdselsregler for traktorer mv. er reguleret af færdselslovgivningen og behandles ikke i denne miljøgodkendelse.

Der vil kun ske en mindre forøgelse af transporter til og fra ejendommen.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Viborg Kommune vurderer, at bedriften med det stillede vilkår lever op til BAT og at driften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for transport.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for transport til og fra ejendommen:

21. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
22. Transport af foder og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal fortrinsvist finde sted i tidsrummet kl. 6 - 18. Transport af dyr til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 8 – 18.

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens støjklender er hovedsageligt blæsning af foder i siloer, kompressorer, ventilationsanlæg, den daglige brug af traktor, læsning af dyr og transporter til/fra ejendommen. Ventilationsanlæg er stationære og kører altid. Alle andre støjklender er periodiske.

Brugen af traktor vil normalt være begrænset til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde der går udover dagtimerne. Transporter til og fra ejendommen samt læsning af dyr foregår ligeledes primært mellem 6-18.

Alle stationære støjklender er placeret inde i bygningerne, hvilket betyder, at der ikke er anlæg, der forårsager støjgener i naboskel.

Påfyldning af siloer, hvor kornet blæses, støjer, men er begrænset til de lyse timer i høstperioden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De væsentligste støjklender på bedriften er placeret i lukkede bygninger og Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være støjgener for de omkringboende. På baggrund af ovenstående er der er ikke foretaget støjberegninger.

Viborg Kommune vurderer dog, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår:

23. Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlæg og dertil knyttede aktiviteter, vil Viborg Kommune for ansøgers regning indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder overholdes.

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget ikke stige væsentligt.

Da der sker en mindre stigning i antallet af transporter, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener, men da transporten til og fra bedriften foregår på asfalteret vej vil en forøgelse i støvgener ikke genere lokalområdet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener. Yderligere henstilles til, at alle aktiviteter på bedriften planlægges herunder også levering og udkørsel således, omgivelserne påvirkes mindst muligt

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 24. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.**
- 25. Fodersiloer skal indrettes således støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgå, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.**

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene er etableret med mange staldvinduer, så der er noget dagslys. Arbejdslys skal manuelt aktiveres og er som regel tændt mellem 6-20.

Udendørs er der lys ved indgang til staldene samt ved udlevering. Alle steder er lyset sensorstyret. Lyset vil ikke være generende for naboer eller trafikanter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der foreligger følgende oversigt vedrørende BAT.

Tabel 9. BAT.

Tilvalgt BAT

Virkemiddel	Effekt	Økonomi
Staldsystem	Anlæggets nye stipladser i tilbygning til farestald etableres med delvist fast bund. Der henvises til BAT-blad; Faresti med delvist spaltegulv 106.02-51	Anlæggets eksisterende gulvtyper er uændret.
Gyllekøling	Der er etableret gyllekøling i nyere drægtighedsstald. Køling af gyllen i kanalbunden giver en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø. Den opsamlede varme fra kølingen anvendes i den øvrige produktion.	Anlægget fortsætter uændret
Foderoptimering	Sørne og poltene fodres med forskellige blandinger. Disse blandinger er næringsstoftilpasset dyrenes aktuelle tilstand. Dette minimerer næringsstofindholdet i gødningen.	Der vil føres løbende kontrol med foderforbruget ved hjælp af E-kontrollen.
Overbrusningsanlæg	Der overbruses i polte- og drægtighedsstalde. Af dyrevelfærdsmæssige grunde, overbruses der ikke på dyr opstaldet i bokse. I farestalden vil overbrusningen have negativ indflydelse på pattedrisenes temperaturregulering og lokalklima. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.	Overbrusning/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, -der er derfor ikke lavet økonomiske afvejsninger af alternativer.
Management	Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion. Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.	Der er ikke lavet økonomiske afvejsninger af management.

	<p>Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR- registret.</p> <p>Der føres gødningsregnskab for bedriften, med hjælp fra Planteavlskonsulent, hvori der gøres rede for handels- og husdyrgødning.</p> <p>Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, -således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.</p>	
Vand- og energiforbrug	<p>Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene.</p> <p>Alle drikkenipler er placeret over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Lovpligtig overbrusning er tids- og temperaturstyret, for at mindske spild. Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbrug.</p> <p>Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg, ventilation og gyllekøling.</p> <p>Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås.</p> <p>Der anvendes undertryksventilation og frekvensstyrede ventilatorer, hvilket sikrer at ventilationen kun starter op efter behov.</p> <p>Indendørs og udendørsbelysning er tidsstyret/styret af bevægelsessensorer og er i størst muligt omfang isat lavenergi pærer.</p> <p>Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.</p>	Der er ikke lavet økonomiske afvejninger af vand- og energiforbrug.

Fravalgt BAT

Virkemiddel	Effekt	Økonomi
Gylleforsuring	Forsuringsteknikken er meget effektiv til fjernelse af ammoniak. Anlæggets effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance.	Investering anslås til 1.000.000 kroner hertil lægges udgifter til den daglige drift (el og svovlsyre). Den samlede udgift til drift og afskrivning anslås til ca. 200.000 kr / år. Investeringens størrelse holdt op imod andre tiltag gør at denne teknologi ikke synes at være relevant i nærværende projekt
Kemisk /Biologisk luftvasker	Reducerer lugt og ammoniakfordampningen fra staldene.	Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
Benzoesyre	Benzoesyre anvendes som teknologi i foderet til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin.	Med forventet prissætning af Benzoesyre vil omkostningen udgøre ca. 20 kr./sl.svin Tilsætning af Benzoesyre er valgt fra i nærværende projekt.
Ændring af ventilationsafkast	Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget.	Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone. Der ikke vurderet økonomi på denne teknologi.
Overdækning af gyllebeholder	Mindre ammoniakfordampning fra lager.	Den økonomiske konsekvens af at overdække 1 gyllebeholder er anslået til at være 300.000 kr.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang inden for management, staldindretning og fodring m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår. Der stilles derfor ingen yderligere vilkår til BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår i forhold til BAT:

- 26. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.**
- 27. Ved tilsyn skal der på tilsynsmyndighedens forlangende redegøres for, hvilke renere teknologier, der er indført på ejendommen, samt i hvilket omfang der er sket substitution til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.**

9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med et eventuelt produktionsophør vil stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare ved et eventuelt ophør af husdyrproduktionen på Østergade 55.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol.

- 28. I tilfælde af produktionsophør skal stalde og anlæg for opbevaring af husdyrgødning, foder og kemikalier tømmes og rengøres.**

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen af den daglige drift som er følgende:

Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.

Den daglige drift af ejendommen drives efter princippet 'et godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse', således at anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest gener for omgivelserne. Markdriften søges tilrettelagt således, at udvaskningen af næringsstoffer minimeres og overfladisk afstrømning undgås.

Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet, og der er flere fagkonsulenter knyttet til ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften herunder optimering af fodersammensætningen. Yderligere er der fast dyrelægeaftale.

Opbevaring og håndtering af kemikalier på bedriften sker på forsvarlig vis.

Der tages i videst mulig omfang hensyn til naboer i forbindelse med udspreddning af gylle.

Egenkontrollen på ejendommen omfatter følgende punkter:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Opgørelse over foderforbrug
- Ajourført beredskabsplan
- CHR-registreringer
- Ajourført liste over apv-mappe
- Registrering af årligt forbrug af el.
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Logbog til kontrol af flydelaget på den lille gyllebeholder
- Gyllebeholderne er tilmeldt 10 års kontrol
- Årligt udarbejdes "husdyrindberetning"
- Der føres sprøjtejournal
- Alle svin tilses minimum 1 gang dagligt
- Registrering af elforbrug, foderforbrug, forbrug dieselolie samt vandforbrug

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med udgangspunkt i bedriftens forslag til egenkontrol sammenholdt med miljøgodkendelsens vilkår vurderer Viborg Kommune, at alle relevante oplysninger for bedriften vil være registreret.

Kommunen vurderer, at hvis alle relevante registreringer vedr. dyrehold, uheld mv. opbevares på bedriften i mindst 5 år og fremvises i forbindelse med tilsyn eller lign. vil fremsendelse af dokumentation til Viborg Kommune kun i helt særlige tilfælde være nødvendig.

Bemærk, at i forbindelse med vilkår omkring gyllekøling (afsnit 5.1) er der indsat vilkår for egenkontrol.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet supplerende vilkår for egenkontrol.

11 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet.
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes.
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget svineproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter.
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabo-beboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder miljøansøgningen afskæringskriterierne (lovens beskyttelsesniveau), og derfor meddeler Viborg Kommune tillæg til miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

12 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

12.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Vilkårene i miljøgodkendelsen kan i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning. Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

12.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Godkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Du skal klage via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NemID. Klagen sendes gennem klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900. Du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, som kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde hertil.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 14. september 2017. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune senest den 12. oktober 2017.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Fristen er 6 måneder, fra godkendelsen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.

Virkning af klage efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug

En klage over afgørelser efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.

12.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborgsager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer

13 BILAG

BILAG 1. SITUATIONSPLAN

